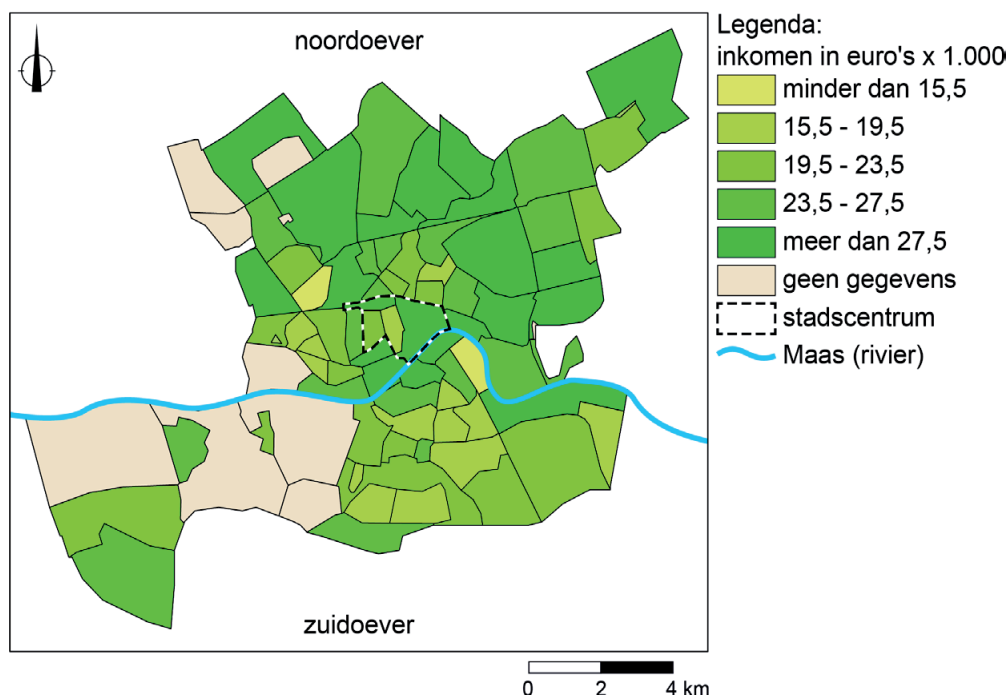

Bevolking en ruimte

bron 29

Gemiddeld inkomen in Rotterdamse wijken en buurten, 2018

De stad Rotterdam heeft een welvarende bevolking en economie. Toch heeft een groot deel van de Rotterdammers een laag inkomen.

bron 30

Tekst met keuzemogelijkheden

In het stadscentrum van Rotterdam verdienen inwoners per jaar gemiddeld ...**1**... (meer dan € 19.500 / minder dan € 19.500). Uit bron 29 blijkt dat tussen sommige wijken en buurten sprake is van ...**2**... (integratie / sociale ongelijkheid). Mensen met dezelfde achtergrond wonen steeds vaker bij elkaar in een wijk, waardoor de sociale contacten tussen verschillende groepen mensen in de stad ...**3**... (afnemen / toenemen).

- 2p **33** Bekijk en lees bron 29 en bron 30.
In bron 30 staat achter de cijfers 1, 2 en 3 een keuzemogelijkheid.
→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 uit bron 30 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

1p 34 Bekijk bron 29.

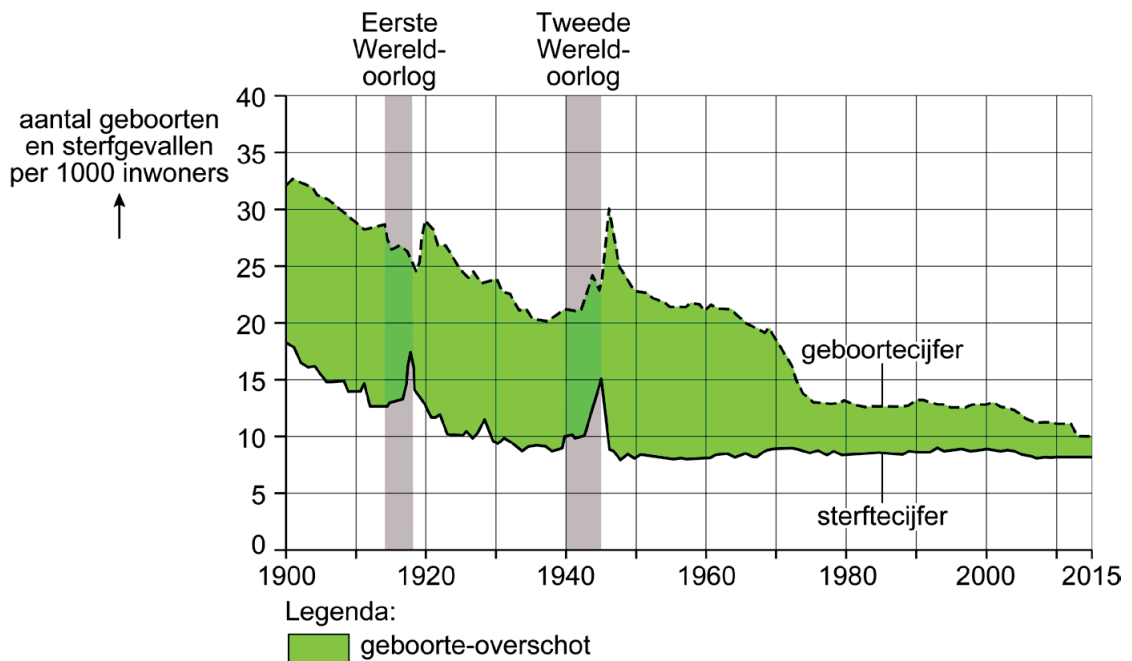
Rotterdam wordt door de Maas in tweeën gedeeld: de noordoever en de zuidoever.

Stelling: De tegenstelling tussen arm en rijk vind je vooral op de noordoever.

→ Geef met behulp van bron 29 een argument **tegen** deze stelling.

bron 31

Geboorte en sterfte in Nederland, 1900 - 2014

bron 32

Bevolkingsgroei

In 1970 telde Nederland 13 miljoen inwoners. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verwachtte toen dat het aantal inwoners zou groeien naar 21 miljoen in het jaar 2000. In 2020 is dat aantal niet bereikt.

1p 35 Bekijk bron 31 en lees bron 32.

Sinds 1970 is de Nederlandse bevolking minder hard gegroeid dan verwacht. Dit heeft een oorzaak.

Welke oorzaak is juist?

- A Het geboortecijfer is sneller gedaald dan verwacht.
- B De ontgroening is langzamer afgenomen dan verwacht.
- C Het sterftcijfer is sneller gestegen dan verwacht.
- D De vergrijzing is langzamer toegenomen dan verwacht.

bron 33

Drie toekomstverwachtingen voor de bevolking van Nederland

- Het aandeel mensen met een migratieachtergrond neemt toe.
- Het aandeel ouderen neemt toe.
- De totale bevolking groeit tot 2050 met 1 miljoen inwoners.

1p **36** Lees bron 33.

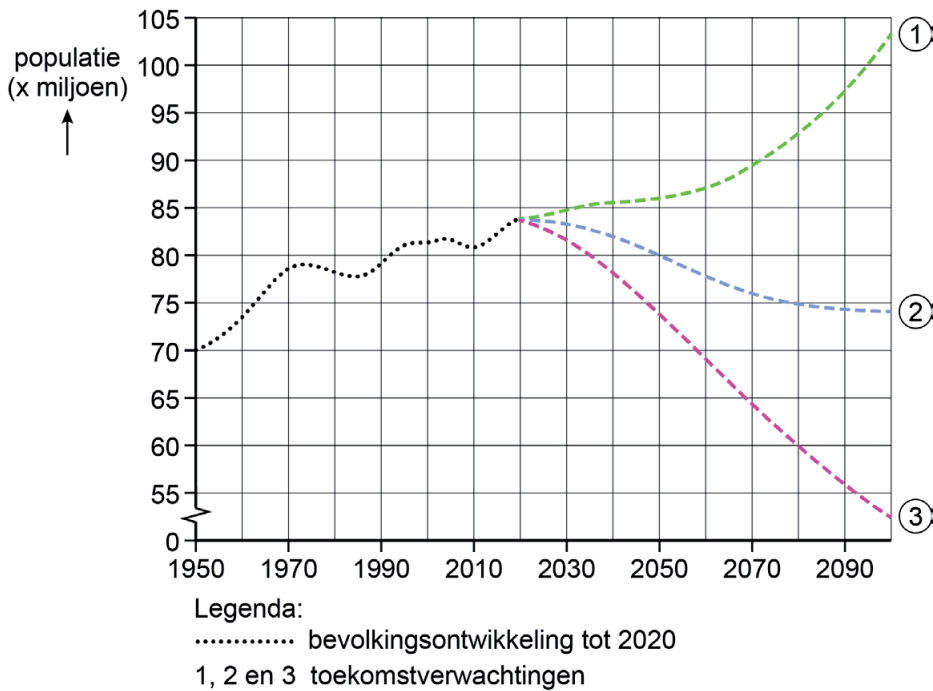
In bron 33 staan in willekeurige volgorde drie toekomstverwachtingen voor de bevolking van Nederland. De ontwikkelingen die worden genoemd, hebben maatschappelijke gevolgen.

Waar staan de gevolgen juist bij de drie toekomstverwachtingen?

	Het aandeel mensen met een migratieachtergrond neemt toe.	Het aandeel ouderen neemt toe.	De totale bevolking groeit tot 2050 met 1 miljoen.
A	De beroepsbevolking groeit.	De verkeersdrukte neemt toe.	De zorgsector groeit.
B	De verkeersdrukte neemt toe.	De beroepsbevolking groeit.	De zorgsector groeit.
C	De zorgsector groeit.	De verkeersdrukte neemt toe.	De beroepsbevolking groeit.
D	De beroepsbevolking groeit.	De zorgsector groeit.	De verkeersdrukte neemt toe.

bron 34

Drie toekomstverwachtingen van de Duitse bevolking

bron 35

Drie mogelijke ontwikkelingen van de Duitse bevolking

- Immigratie neemt af en het geboortecijfer daalt.
- Immigratie neemt toe en het geboortecijfer daalt.
- Immigratie neemt toe en het geboortecijfer stijgt.

1p 37 Bekijk bron 34 en lees bron 35.

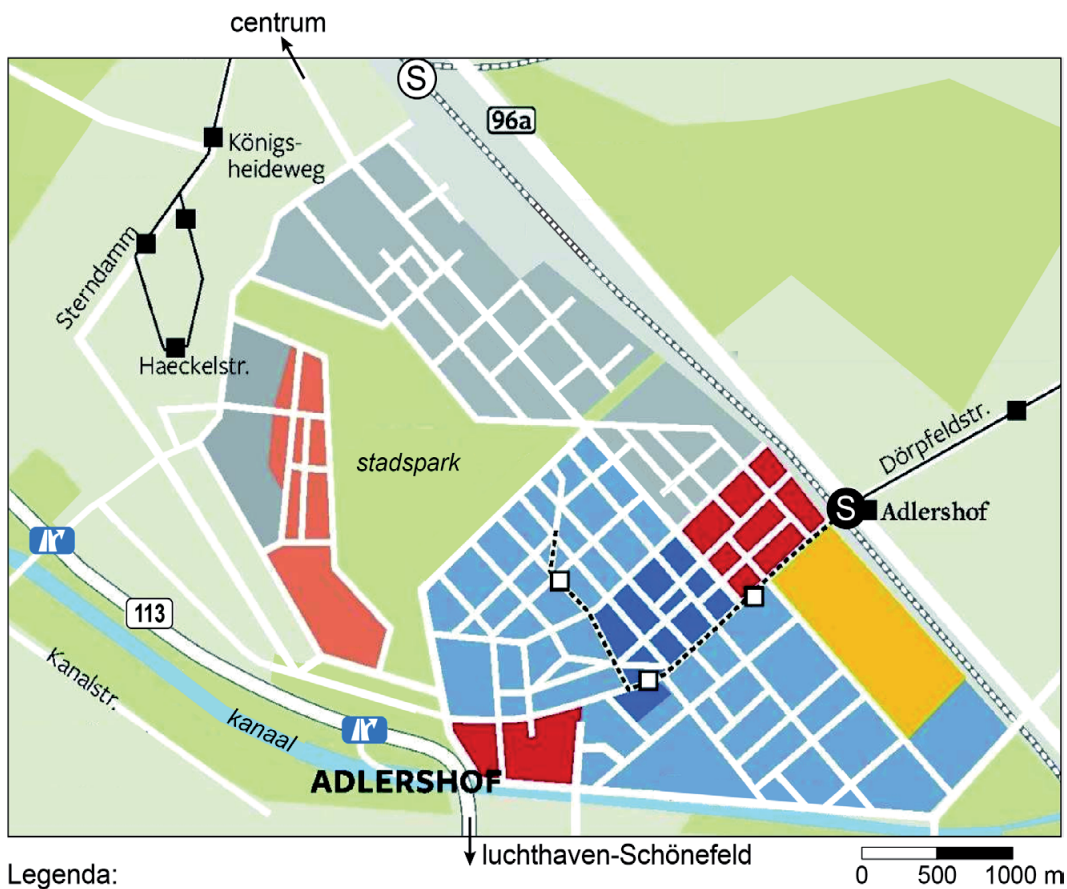
In bron 34 staan drie toekomstverwachtingen van de Duitse bevolking. In bron 35 staan in willekeurige volgorde drie ontwikkelingen van de Duitse bevolking. Elke ontwikkeling uit bron 35 past bij een toekomstverwachting in bron 34.

Waar staan de ontwikkelingen juist bij de drie toekomstverwachtingen?

	Immigratie neemt af en het geboortecijfer daalt.	Immigratie neemt toe en het geboortecijfer daalt.	Immigratie neemt toe en het geboortecijfer stijgt.
A	toekomstverwachting 1	toekomstverwachting 2	toekomstverwachting 3
B	toekomstverwachting 1	toekomstverwachting 3	toekomstverwachting 2
C	toekomstverwachting 2	toekomstverwachting 1	toekomstverwachting 3
D	toekomstverwachting 2	toekomstverwachting 3	toekomstverwachting 1
E	toekomstverwachting 3	toekomstverwachting 1	toekomstverwachting 2
F	toekomstverwachting 3	toekomstverwachting 2	toekomstverwachting 1

bron 36

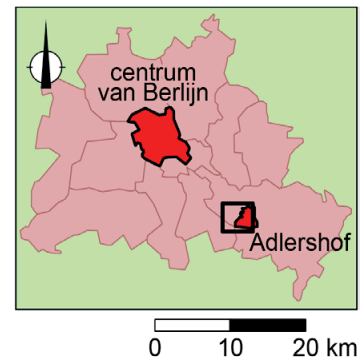
Het wetenschapspark in de wijk Adlershof, Berlijn

Legenda:

	wonen		sneltram met halte
	universiteit		verbouwde sneltramhalte
	onderzoeksinstituten		trambaan met halte
	technologiebedrijven		nieuwe tramhalte
	mediabedrijven		snelweg sinds 2005
	andere bedrijven		op- en afrit
	water		

ligging kaartfragment

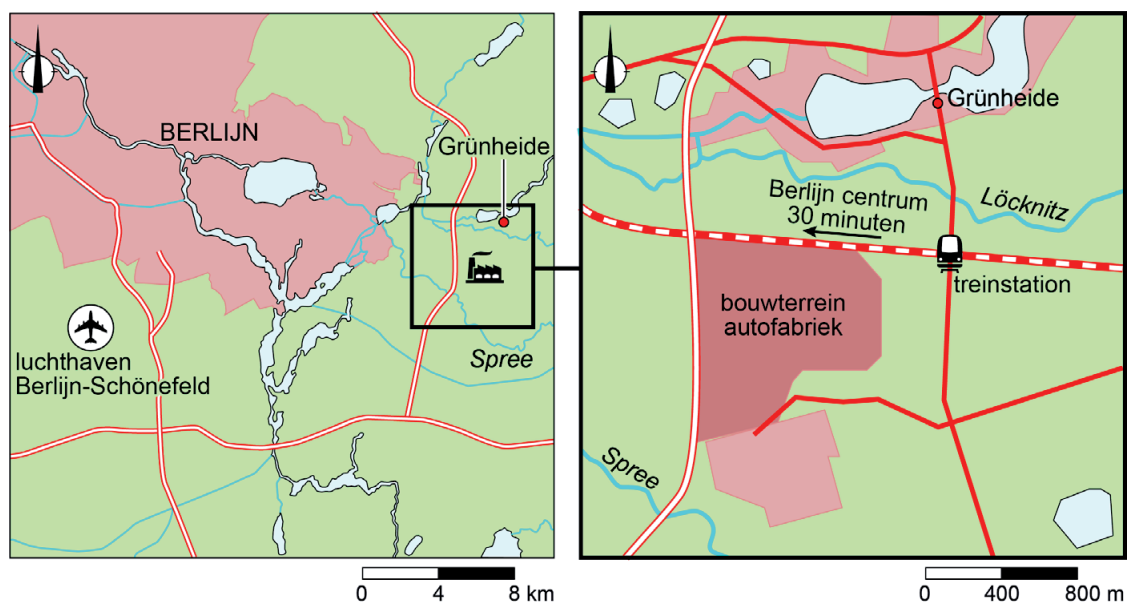
In de Berlijnse buitenwijk Adlershof ligt het grootste wetenschapspark van Duitsland. In 1909 werd in het gebied een vliegveld aangelegd. Na de Tweede Wereldoorlog werden er onderzoeksinstituten gebouwd. De laatste jaren verandert het wetenschapspark ook in een aantrekkelijk woongebied.

- 2p **38** Bekijk en lees bron 36.
De Berlijnse buitenwijk Adlershof wordt steeds aantrekkelijker om te wonen. Zo is sinds 2005 de bereikbaarheid flink verbeterd.
→ Geef met behulp van de kaart uit bron 36 de infrastructurele aanpassing die de bereikbaarheid binnen de wijk heeft verbeterd.
→ Geef met behulp van de kaart uit bron 36 de infrastructurele aanpassing waardoor de verbinding met Berlijn is verbeterd.

bron 37

Autofabrikant komt naar Grünheide

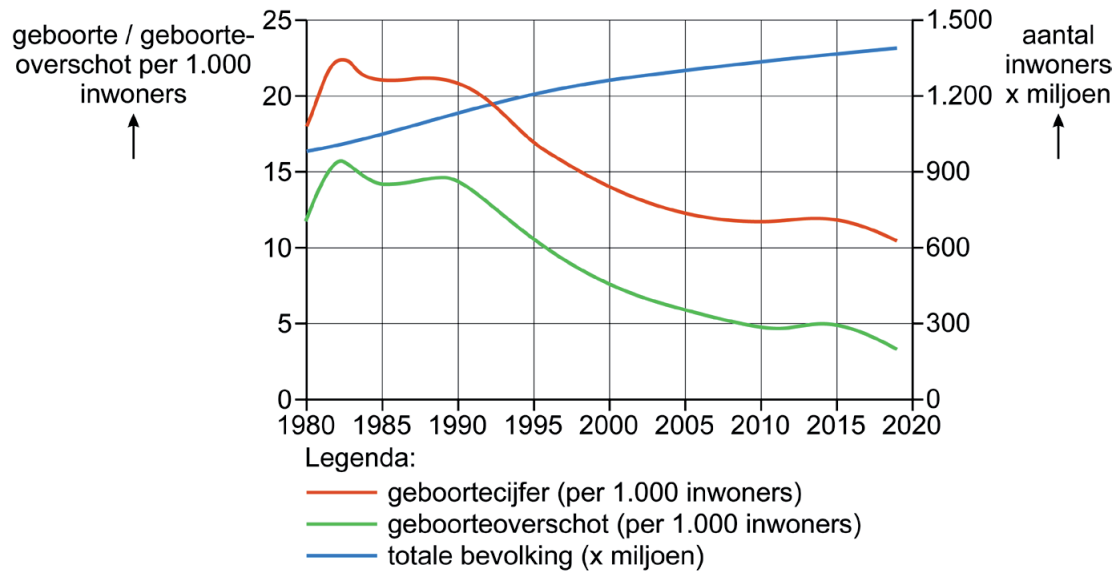
Grünheide is een stadje van 9.000 inwoners in de buurt van Berlijn. Vlakbij het stadje wordt een autofabriek gebouwd door een Amerikaanse fabrikant van elektrische auto's. De burgemeester van Grünheide is blij met de fabriek, omdat deze 12.000 banen oplevert.

- 1p **39** Bekijk en lees bron 37.
De Duitse overheid heeft de komst van de autofabriek aangemoedigd omdat er daardoor veel nieuwe banen komen in voormalig Oost-Duitsland.
→ Geef een demografische reden waarom de komst van de autofabriek gunstig is voor voormalig Oost-Duitsland.
- 1p **40** Bekijk en lees bron 37.
Voor de komst van de autofabriek waren er in Grünheide weinig banen, maar toch was de werkloosheid er toen laag.
→ Geef met behulp van de kaart in bron 37 een reden voor de lage werkloosheid in Grünheide.

bron 38

Bevolkingsontwikkeling in China, 1980 - 2019

2p 41 Bekijk bron 38.

Naar aanleiding van bron 38 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: tussen 1980 en 2019 is de Chinese bevolking met meer dan 200 miljoen mensen toegenomen.

Uitspraak 2: het eindigen van de éénkindpolitiek in 2015 had het gewenste effect op het geboortecijfer.

Uitspraak 3: de Chinese bevolking groeide onder andere door een verbeterde gezondheidszorg.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 39

Krantenartikel

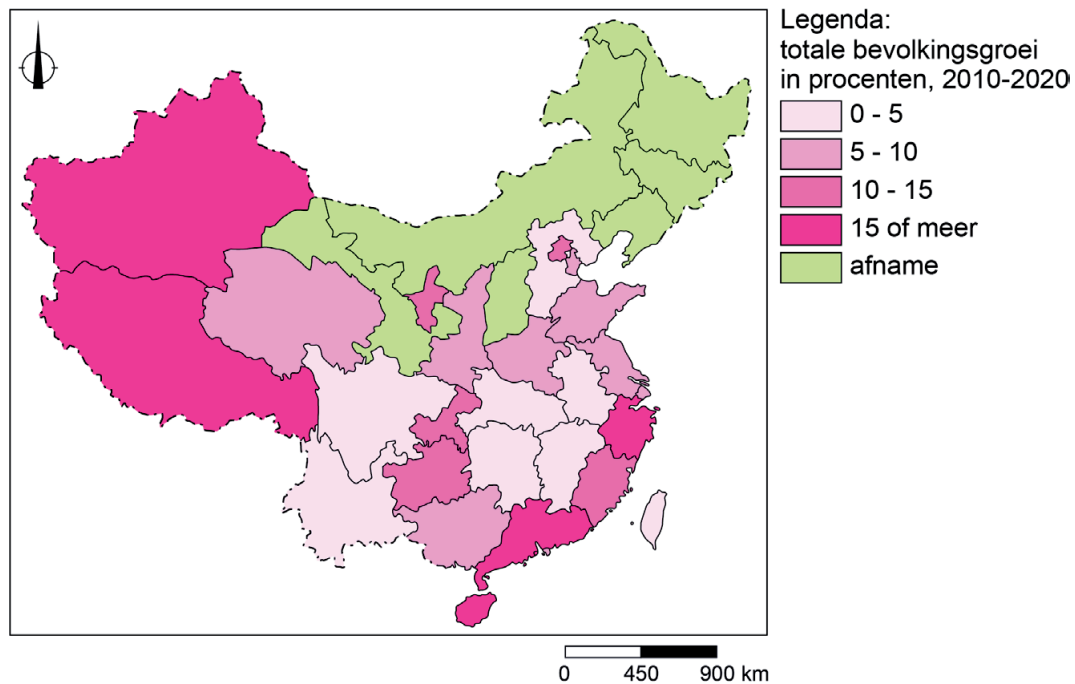
Mannenoverschot in China

Door de éénkindpolitiek is in China een mannenoverschot ontstaan. In China wonen nu 715 miljoen mannen, tegenover 685 miljoen vrouwen.

1p 42 Lees bron 39.

In China zijn er naar verhouding meer mannen dan vrouwen, terwijl die verhouding in andere landen gelijk is.

→ Geef aan welke invloed de verhouding tussen mannen en vrouwen in China heeft op het aantal geboortes.

bron 40**Bevolkingsontwikkeling in China tussen 2010 - 2020**

1p 43 Bekijk bron 40.

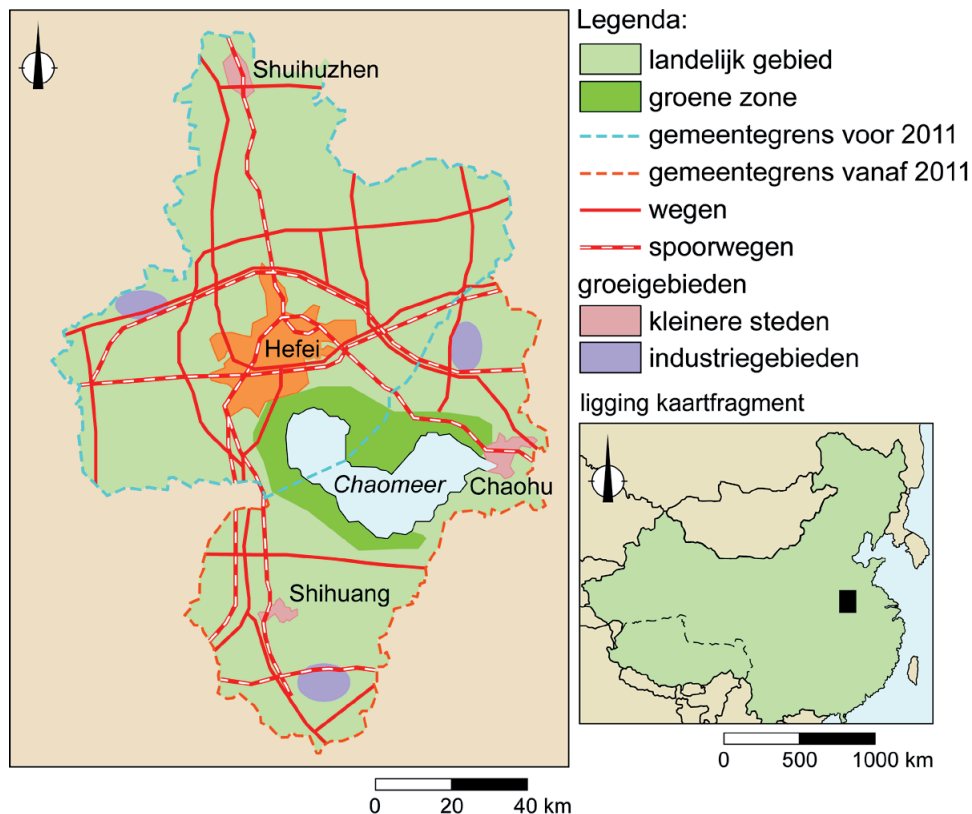
Er wonen veel verschillende bevolkingsgroepen in China, daarvan vormen Han-Chinezen de dominante bevolkingsgroep. Het westen van China kent een sterke bevolkingsontwikkeling.

Wat is juist over de bevolkingsontwikkeling en de verandering in de bevolkingssamenstelling in het westen van China tussen 2010 en 2020?

	grootste oorzaak bevolkingsontwikkeling	verandering in de bevolkingssamenstelling
A	natuurlijke bevolkingsgroei	aandeel Han-Chinezen uit Oost-China neemt af, aandeel oorspronkelijke bevolking neemt toe
B	natuurlijke bevolkingsgroei	aandeel Han-Chinezen uit Oost-China neemt toe, aandeel oorspronkelijke bevolking neemt af
C	sociale bevolkingsgroei	aandeel Han-Chinezen uit Oost-China neemt af, aandeel oorspronkelijke bevolking neemt toe
D	sociale bevolkingsgroei	aandeel Han-Chinezen uit Oost-China neemt toe, aandeel oorspronkelijke bevolking neemt af

bron 41

Hefei en omgeving

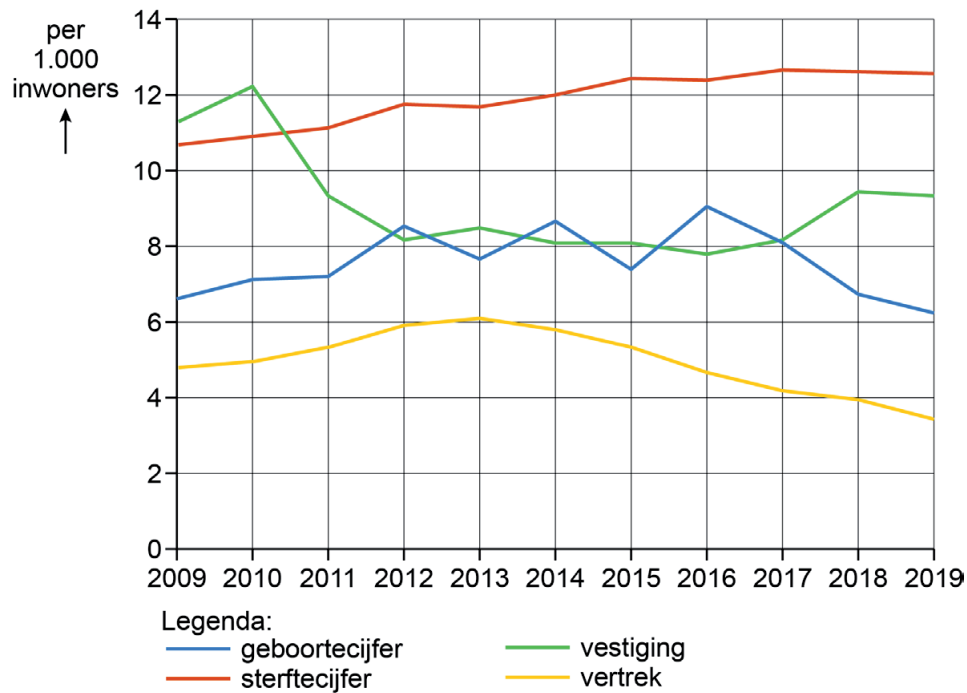

Hefei is de hoofdstad van Anhui, een provincie in China. Vanaf 2004 werd dit deel van China opengesteld voor industrie. Ook Hefei profiteerde van dit beleid. Er verhuisden veel bedrijven naar de stad, die daardoor enorm groeide. Het aantal inwoners van Hefei steeg van 1,5 miljoen inwoners in 2000 naar 4,5 miljoen inwoners in 2022.

- 1p **44** Bekijk en lees bron 41.
Om alle nieuwe inwoners van Hefei te huisvesten moest de stad worden uitgebreid. Om die uitbreiding mogelijk te maken, kregen mensen in de directe omgeving van de stad een stadshukou.
→ Geef voor de boeren bij Hefei een voordeel van een stadshukou.
- 2p **45** Bekijk en lees bron 41.
In de stad Hefei ontstonden problemen met de leefbaarheid door de enorme groei. Als oplossing wees het gemeentebestuur gebieden buiten de stad aan waar bedrijven en bewoners zich konden vestigen.
→ Geef een **voordeel** van de groeigebieden voor de stad Hefei.
→ Geef een **nadeel** van de groeigebieden voor de stad Hefei.

bron 42

Natuurlijke en sociale bevolkingsgroei in Shanghai, 2009 - 2019

1p 46 Bekijk bron 42.

Tussen 2009 en 2019 is de bevolking van Shanghai met ruim 2 miljoen inwoners gegroeid.

→ Beargumenteer met behulp van bron 42 waardoor de bevolking van Shanghai is gegroeid.

Doe het zo:

- Kies eerst door **natuurlijke bevolkingsgroei** of **sociale bevolkingsgroei**.
- Geef daarna met behulp van bron 42 een argument voor je keuze.

bron 43

Lingang New City, Shanghai

Lingang New City is een nieuwe woonstad in het zuidoosten van de provincie Shanghai (zie bron 44). Om de stad te bouwen is voor de kust nieuw land gemaakt. In 2003 is de bouw gestart, maar de stad is nog niet klaar. Het doel is woningen te bouwen voor ongeveer 800.000 mensen.

bron 44

Ligging van Lingang New City in Pudong New Area, Shanghai

- 2p **47** Bekijk en lees bron 43 en bron 44.
De bedenkers van Lingang New City hopen dat de inrichting ervan positieve gevolgen heeft voor de leefbaarheid in de nieuwe stad.
→ Beredeneer dat het ontwerp van Lingang New City positieve gevolgen heeft voor de leefbaarheid in de nieuwe stad.
Doe het zo:
- Kies eerst een kenmerk van Lingang New City uit bron 43.
 - Geef daarna aan welk positief gevolg dit kenmerk heeft voor de leefbaarheid.
- 1p **48** Bekijk en lees bron 43 en bron 44.
Lingang New City is bedoeld voor rijkere inwoners, onder wie buitenlanders die in Shanghai werken.
→ Geef op basis van bron 44 een nadeel van de ligging van Lingang New City voor buitenlandse werknemers die werken in Shanghai.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.